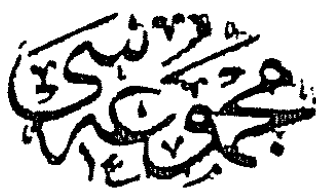

تاریخ وادستان

جلد ۱۳۳۶

آثاری بیله یاریده فالدی ذات عالیردن بکله دیکمزدما برچوق عملر واردرکه
جمله سی احیای آثار اسلاف امنیه سنه معطوفدر بونلردن برقاچنی عرض ایدیم
برنجیسی سلطنت معظمه عثمانیه نك بدایت تأسسندن اعتباراً کلوب کچن پادشاهان
عظامك آثار مبیله لرینی حاوی بر (کلیات آثار سلاطین) ایکنجیسی (منتخبات
میر نظیف) و (خرابات) فائق برمنتخبات وجوده کتیرمکدر بونلردن باشقه
آثار مفیده کتبخانه نك نقصان طبع ایتدیکی دیوان یخیانی ونسخه سی غیرموجود
دیوان باقی نی وسائر نسخه سی نادرلشمش دواوین معتبره و آثار نادره نی طبع
ایتدیرمک . بونلر انجق ذات عالی نك یاپوب بشارد بیله جکی معظمات مساعی
واموردنر علو همتکیزک بر نقطه لره انعطافی شدتله تمی واسترحام ایدر و (تاریخ
وادبیات) مجموعه سنك نسخه آتیه سنده تبشیرات علیه لرینه منتظر بولدیغی عرض
ایله ختم تصدیقات ایلرم باقی تعظیبات بی نهایه . ۱۹ شباط ۳۳۵
(نور عثمانیه) غیابی پرستشکار فضائلکیر اولاندردن
خالد

مطالعه

بومکتوبك هرکله سی دمیردن آتشی براوق شکانه کیره نك ذاتاً اون سنه
دنبری یاردلی اولان رقیق وجدانی یکی باشند مجروح ایلدی .
لکن بنم بوجمعه نی نشر ایدیم مکمل بر (ادبیات مجموعه سی) چیقارمق
مقصدیله اولیوب وطن وملتله خدمت اینچون هر نیه تشبث ایتش ایسه م وحکومت
سنیه من بومقصد ادبی اوغرینده قننی بروظیفه تودیم ایتش ایسه برارزل کونین،
اولا (ملی تنبلر) و صکره (یکی مجموعه) کبی و بای حیثیت ملت اولان ایکی هذیان
پارده ده بنم غنیمه دوشدی . بوکیلر بکا ایش کوردرمیه جکارینی اکلا دیم اینچون
هم (عثمانی تاریخ انجمن) اعضا لگندن هم آثار اسلامی و ملیه انجمنی ریاستندن
استغفایه مجبور اولدم . تمام ایکی سنه صبر و تحمل و سکوت ایتدیکم حالده ینه
یاقه می برافندی منندای رزالت و پیشوای جنت و جهالتی اولان بعض ایکی ایاقلی
اوکوزلرده هایدی یوری باقلم دیدیلر .
اون بش ولایات شاهانه ده بوقدر مأموریتلرله بولتمش و ملیونلرله انسانلرک
هیچ بری علیه ده شق شغه ایتمش ایکن بوغیر آدملر علیه ده یازدرمادق سویله مدك
سوز برافادیلر .

ایشته بنده بونك اینچون (عثمانی ادبیات مجموعه سی) نی چیقارمغه مجبور
اولدم . بویله بر مجموعه دن برطاق فرعونیان جهالتی قهر و تدمیردن بشقه برشی
بکلمك عبدر . واوله من .

بر سینه قدر اعضا سندن بولوب استمغایه مجبور اولدیم (عثمانلی تاریخ انجمنی) نك چيقاردینی جموعه اكر بنم مقصدیه كوره یازلش اولسه یدی و یا خود (آثار اسلامیة و ملیة تتبع انجمنی) ریاستندن آز مدت ظرفنده بنی چكلمكه مجبور ایتسه لردی . بو آرزو ایتدكار كرك بلكه یوز مرتبه زیاده سی میدان حیت و انظار مفخرت مشه وضع اولنه جقدی .

بر باده ده کی (عثمانلی تاریخی) یازی یازمق او قوماق شویله طور سون شو اون سنه ظرفنده (محافظ کتب) نامیله (۲۴۰۰۰۰) بیک غروش راده سنده معاش آلدینی حالده طوبی درت بشیرز کتابك بر غهرستنی بیله تنظیمه مقتدر اوله میان و شورایه بورایه پریشان صورتده براقیدینی کتابلر و مهم اوراق و رسمترك بهضیلری (حریق اعظم ۱۳۲۹) تاریخ واقع اولان باب عالی حریقنده بویله بر اثر تشیب نتیجه سی اوله رق یانوب کل اولدینی حالده ارانلر . و قابلیت دماغ ذکاسی اویله معظمات اموره مساعد اولیان بر جاهل متعمده برده عثمانلی تاریخی یازدیریلیرسه البته شومك كتوب صاحبك آرزو ایتدیکی موادك یوزقات حتی بیکقات فوقنده میدانه چیقه جق معالی توارخ و ادبیات مملکت محو اولور کیدر . معارف نظارتك بودجه سنه هیچ بر کره کوز کزدیردیکزی باری بن یازیم سز اوقویکنز .

لیرا

معارف نظارتی اداره مرکزیه مأمورین و مستخدمین ایله	
اداره مرکزیه مصارف و مفروشات ، محروقات ، تنویرات	۳۰۱۴۰
قرطاسیه و ملبوسات	۱۴۵۰
اداره مرکزیه تدریسات دائره لری ، مطبوعات	۸۰۰
	۳۲۳۹۰

بوکا مقابل برده دارالفنون باقلم :	
دارالفنون هیئت تعلیمیه معاشاتی	۵۳۹۴۰
اداره مأمورلری	۷۳۵۸
اداره و لاپوراتوارلر مصارفی	۱۸۰۰۰
	۷۹۲۹۸

کورپیورسکزی دارالفنونك ما کل اولان تخصیصاتی بر معظم معارف نظارتی مصارف مرکزیه سنك ایکی مثلی راده سنده در . کذلک آثار نامه طبعیه سی و تألیف و ترجمه اکر امیه سی و مکاتب کتابلری کی بر مسئله مهمك مصارف قارشوانی بودجه ده طوبی ۵۳۵۰ لیرا اولدینی حالده ..

لکن هیچ برنافع اثر میدانه کتیرمین (آثار تدقیق انجمن لری مصارف)
اوته کینک ایکی مثلندن فضله اولق اوزره تمام ۱۱۰۱۵ لیرادر .

بونی دارالفنونک یوقاریکی مصارفه علاوه ایدنجه ۹۰۳۰۳ لیرا ایتدیکی
کچی طلبه دن خالی دیمک اولان شو درت سنه ظرفنده کی دارالفنون مصرف
۲۶۱۲۱۲ لیرایه بالغ اولیور عجباً شوعظیم یکونی تشکیل ایدن مصرفه مقابل
دارالفنون نه ایش کوردی . نه کی خدمتله کوستردی نه کی کتابله باصدی .
یمین ایتسم حانت اولم که شودرت سنه ظرفنده بالکن بیرونده باصیلان کتابله
استانبولده باصیلان کتابلردن هم چوق همده بیک درجه نافع ومهمدر .

ای قاره البته شودهشتلی مصرف یکونی حیرت وتأثرکزی موجب اولدی
فقط اولسون . سکا دهمهم برشی سویلیهم باری اوطور تسیب حاملزه آغله .
شو دارالفنون قوده ماندری برده معاشلری نسبتنده حکومتدن ارزاق
آلیورلر . یدی غروش حسابله آنان غازک چارشیده قیائی اوچیوز غروش
قرق غروشه آنان شکرک قیائی چارشیده ینه اوچیوز غروش وسائرلرینکده
بوقیلدن اولدیغنی دوشون وحساب ایدرک نتیجه سنک نره لره واردیغنی ارتق
سن سکا تفکر ایت . و برده عسکردن قورتارلق فضیه سی واردر . برذاته انتساب
ایدوب معلم اولدمکی هرشی اولدی بتدی . بولایقمیدو .

بونکله برابر بنمورالافکار اولان ذواته معاش ارزاق ویرلسون دیورم
بلکه دها زیاده ویرلسنی آرزو ایدیورم . لکن خدمت ایستیورم خدمت .
ایدیلن خدمت کوسترملی .

برده غریبت اینچند غریبت اوله رق هرکسه ارزاق ویرلش ایکن متقاعدینه
وایشام وارامله ویرندی .

عجباً بوتقاعدلر کندی رضالریله می تقاعد اولدیار . وطول وقادین وقیزلرو
یتیم لریک بابالری کندی آرزولریله می وفات ایلدیار . اسی (عاشه عمومیه نظارتی)
اولدینی حالده نه دن استثنا ایدلدی حیت انسانیت رحم وشفقت بومیدر . حالا
خاطرمددر . بونک اینچون محترم احمد رضا بک افندی هیئت اعیانده اصرار ایتدی
برده نظامنامه بادی هیئت اعیانده بوعادلانه ومنصفانه تشبثی قبول ایتدی .
عجباً ملکی عموایدن بوایتام واراملی ایش که حصه مند عنایت ایدلیوب محکوم
موت ایدندیلر .

الله عشقنه دارالفنون عائد بومعظم پاره لر کیملره و نره لره ونه صورته ونه
خدمت مقابلی صرف اولنه یور .

ایسترسه کائنات یرندن اویناسون . ایستردنیا وماقیها حقمزده هر نه دیرسه .

بولنوبده بزم شو لاقیدانه حالرده ثباتمزم نظراً نتیجه سی نه اوله جنی مجهوله

بولان بر قسم جزئیسیده ایلریده نه اولورسه اولسون بزم وظیفه من اولیه جقمیدر
بزم پرستشگاه وجدان اولان درت شیدک الک باشایجه سی معلومدر متباقی اوچ
عددیده شودر .

ی ، ی ، ی ، ایخ ، ایخ ، یات ، یات ، یات .

حالا بواسولی دوام ایددجکدر حس وظیفه بومیدر .

بزلسان دینیه نری ترک ایدیوروز، عراق کبی سوریه کبی غجاز کبی یمن کبی.
محترم عربستان قطعه لری الیزدن کیدیور . حالبوکه اجانب بعدما بوقطعه لرده
پک کوزل لسان دینری اوکرده جکدر . بوجهل و تمرد من نتیجه سی استقبال من
ایچون پک بیوک فلاکت اوله جکدر . بوندن اون بر سنه اولی چیقان (آمد)
رساله سنک اوچنچی نسخه سنده دیاربکرده وقتیه موجود اولان برملیونلق
کتابخانه مناسبتیه شو سوزلری یازمشم بر فرد من اوقیوب انصاف ایتدی
غیا بونک نتیجه سی نریه وارده جکدر . اراق انصاف ، برملیون کتابلی کتبخانه ایلده
یرده طب دارالکتبه عائد وقتیه یازدیم مقاله ملک بر قسمی غینا شودر .

« ایشه صدر اسلامده کرک اعلاى مدینت کرک اعتلاى علوم و معارف
بویله اتحاد امت واجتماع حسن نیتله حاصل اولمشر .

اگر اجداد منده بزم سوء اخلاقزله مفعول ، مجرد نفس منی ارفاه واعزاز
بولنده کی اغراضزله معلول اولسه لردی سائر معالی امور شویله طورسون
عجا اوطوره بیلیمده اولدیغ من خانه لر ، کاشانه لر نائل اوله بیلیرمی ایدک . شمدی
دکل برملیونلق حتی یکریمی بیک کتابی حاوی بر کتبخانه من و ماه طبابت مخصوص
برایکی دولاب طولوسی کتابز بیله یوق .

لسان عربی که دینی ، شرعی ، ادبی برلسان محترم ددر . بونکله برابر
اوتوز ملیونلق برهمنالی دولتی اولدیغ من حالده بونک نصفه قریب مقداری قوم
نجیب عربدر . قوم نجیب عرب استننا ایدلک شرطیه مکتبدن یتشلمزدن عجا
قاچ عدد من بولسان عالییه واقفدر .

باقیکز انگلیزلرده اولان همته ولسان عرب حقنده کی خدمته که (معجم
البلدان) مؤلفی مشهور یاقوت حموی نک (معجم الادبا) نام تألیف کیرینی بوکره
طبع ونشره باشلادیلر .

بو تألیف حقنده مرحوم شمس الدین سامی پک (قاموس الاعلام) مقدمه سنده
بویله یازیور .

(یاقوت حموی نک یالکز ادبانک تراجمی جامع اولوق اوزره سکیز اون
جسم جلدن صکک (طبقات الادبا) عنوانیه بر اثر عظیمی واردر .

بونك كوپرېلى كىتېخانە سەندە موجود اولان ويرىندىن زور اوينايان برجلەينىك
(ع) حەرفىدە باشلايۇپ يەنە (غ) دە بىسمى اثرىك بىۈكلىككە شەھىد اولۇپ
انسانە ولە وحىرت كىتىرر) ايشتە انكېزلىك طبعەنە مېاشىرت ايلەيكى بۇكتاب
معارفە نەبەر .

آم . ايش بوقدرلە قالسە برامى واقعە درز . بۇكتاب كىتب منسىە مەزدن
ايدى . انكېزلىر بۇكتابك برىسە سەنى لوندەرە كىتېخانە سەندە بولەرق دىكر
جلەلرېنى آرمەغە چىتەدىلر .

شمس الدىن سەمى بىكك بىيان ايلەيكى جەلد كېرى درىسەادتە كوپرېلى
كىتېخانە سەندە دىكر ايكى جەلدنى دە آمرىقا كىتېخانە لرنە بولەدىلر بىر طرفە مېخوسا
آدملر كوندردىلر اعلان ايلەدىلر .

باقى جەلدلر حالاً بولمەمدى كەم بىلەر هانكى مەلىكتە هانكى ذاتلىك دولاب
احترامندە ...

بولان بوجەللى اولسون ضىاعدن وقاية مخصوص آدملر كوندروب
درىسەادتەن آمرىقادن استىساخ ايتەردىلر .

برنجى جەلدى مقدا وایکىنجى جەلدى دە كېن هفتە طبع اولنەرق ايكى
نسخەنى درىسەادتە ورود ایلدى .

انسان عباراتندە كى صحت وجەلدندە كى ظرافت واطافته حیران اوليور .
جلەك آرقە سەندە شوعبارە محرردر .

(وقد اعنتى بنسخه وتصحيحه)

(د . س . مزجايوس)

ايشتە غالىجناب اجانب لسان عربە خدمت ایدیور . بزایسە لسان دینز
اولدینى حالە حالاً بیکانە دوریدیورز .

یارب نه غریب حال .

بوتفصیلاتدن مقصدم . اجنبى لسانى ترك ایدلسون دە يالکىز عربچه اوکرە نياسون
ديك كې برسوء تفهيمه اوغرامسون .

حکیم فارابى كې برترك يکرمى ، اتوز ، حقى ابن خلکان قولنجە یتش
لسان بیلوردى .

(ابن بى) روايتنجە هجرتك التى يوز حدودندە قرنيه اها لیسندن سيف الدین
اسمندە ترك برکاتب عربى ، فارسى ، تركى كې متعدد شرق لسانلرندن ماھدا
اوروپا لسانە سندن دخى بش لسانە اشنا اولوپ اويلە تکلم ایدردى که هر هانكى
لسانلە متکلم اولسە کندینى اول ملتدن ظن ایدرلردى .

فطرت بشریش ، اون لسانى اوکرنگە هر زمان مساعددر . کىتېخانە لرمزە
کیتدکە پک چوق اجنیلر کوریرم . و بیلمدیکم بعض فسلیلرە دە تصادف ایدرک

تحقیق ایلا-یکمده اکثریسنک فس کیمنس اجنبی اولدیغنی آکلارم . مطالعه
ایتدکلی کتابار ، الک نافع الک قیستدار آثار اسلامیة اولدیغنی کوردردک حیران
اولورم .

شوندن اکتایورم که اوقوماق باشقه اوقیوبده مملکته ، وطنه خادم حقیقی
اولقی ایچون چالشقینه باشته در .

فی الحقیقه شمدی یه قدر کنجارمن حتی مکتبارمزدده معلمارمن معذورایدی .
باشده لسان بلیغ عربی اولقی اوزره بعدما بس اون لسانله تکلم ایدن وانشاءالله
تعالی دیاربکر ، الجزیره ، کردستان قطعه لرینکده مدنیت وعظمت قدیمه سنی
اماده ایدم جک عاشق ترقی وطن حمیتلی فاضلارمنی کورمکله افتخار ایدم جکیز .

غزل

هنرورلر یتشون صنعت ایجاد ایلسون ملت

حمیتله چالشین ملکی آباد ایلسون ملت

چیقار سیر ایت نه ابن الرشدرله ابن سینالر

هله برکزه عزم راه اجداد ایلسون ملت

سلیمانه تشبث فاتحانه اعتنالرله

بقاده خالد وفاروقی دلشاد ایلسون ملت

اولور البت نه خیرالدینلر طور غوده جهلر پیدا

ینه بخور هنرده سنی مزداد ایلسون ملت

کریم اول خدمت ملتده جاندن اوپله سنی ایت کیم

حمیت صف بالاسنده تعداد ایلسون ملت

وطن اولادی بز هب دخلی یوقدر بونده ادیانک

چالشین اتحاد آرا ایله آد ایلسون ملت

عمومی براخوت حاصل ایلسون نور عصانه

بتون بربرینه شفتهله امداد ایلسون ملت

بوغللانه کچرسه ای (امیری) وقت حاضرده

مزارستان ایننده نظمی یاد ایلسون ملت

ایشته بن بو سوزلری بوندن اون بر سنه مقدم یعنی ۱۰ مارت ۳۲۵

تاریخنده نشر ایتدیکم مطبوع (آمد) رساله سنده یازمنس ایدم .

بن نه بیله یکه اولوقت ایش باشنه کلنلرک مقصدی حقیقی بر خدمت اولیوب ملکی

یفما ایتک واجدادیمزی بغیر حق تحقیر وعالم ادبیات اسلامیة منی امحالیه علوم و معارفک

قائی آقنقدن بشته ایچون برده دارالفنون نامی آاتنده اجرته طوطلمش بر عطاءخانه

تشکیل اوانه بقدر بناء علیه بالاده مقداررقیسنی کورتردیکم شوپوز بیکارله ایرالک

دارالفنون مصارفی نامیاله شودرت سنه ظریفنده نردلرده صرف اولندیغنی وبکا مقابل